

Monogràfic sobre
I Jornades Escola Infantil
i Comunitat

Revista Electrònica

 investigació
novació

Educativa i Socioeducativa

En la comunitat, tots som
protagonistes

M. Francisca Llano Tarrés
M. Isabel Sánchez Valcárcel

En la comunitat, tots som protagonistes

M. Francisca Llano Tarrés
M. Isabel Sánchez Valcárcel
EEI Cas Serres (Eivissa)

Per citar l'article

“Llano, MF. i Sánchez, MI. (2009). En la comunitat, tots som protagonistes. *IN. Revista Electrònica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, V. 2, n. 1, PÀGINES 137-142. Consultado en http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol2_num1/llano-varcarcel/index.html en (poner fecha)”

La participació dels pares i les mares en el procés educatiu és un objectiu adaptat i valorat en l'educació infantil. D'acord amb Galbany, Pallisé, Valldeneu (2008), entenem que el paper principal en l'educació dels infants l'ha de tenir la família, per tant, l'escola ha d'acollir a les criatures i els seus pares i mares.

El paper de les famílies ha de ser i és una part compartida i activa de l'experiència d'aprenentatge i al mateix temps una ajuda per assegurar el benestar de l'infant a l'escola. L'escola és un context que potencia les relacions, el seu projecte es podrà dur a terme si hi ha prou motivació de tothom.

Família i escola són dos contextos diferents amb un objectiu comú: compartir l'acció educativa, és a dir, conèixer l'infant, establir criteris comuns, oferir models d'intervenció i relació amb els infants, ajudar a conèixer la funció educativa de l'escola. Des d'una perspectiva de col·laboració mútua, que passa per la confiança i el coneixement, creiem que és possible assegurar que aquests dos contextos de desenvolupament tan importants en els primers anys de vida, facilitin el creixement harmònic dels infants (Bassedes, Huguet i Solé, 1996).

És important respectar i reconèixer que hi ha diversitat de famílies en una comunitat, per tant, és primordial fer ressaltar que no tots els infants són iguals. Amb aquesta experiència volem donar cabuda a tothom: aprendre a conviure dins aquesta diversitat és un dels objectius de l'educació.

L'experiència anomenada "El protagonista del dia" desenvolupada aquest curs a l'escoleta infantil de Cas Serres d'Eivissa amb un grup d'infants de 2-3 anys, facilita els contactes escola-família i preten reconèixer, valorar i respectar la història personal de cadascú. L'infant assoleix els aprenentatges significativament donat que es parteix de situacions conegudes per ell, la seva situació familiar, es troba important per que se'l considera i mostra una actitud favorable a l'activitat (Ibáñez, 1993).

Objectius

Amb aquesta activitat ens vàrem proposar:

- Implicar els pares i fer-los els protagonistes de l'aprenentatge del seu infant..
- Establir un canal de relació permanent família-escola respectant i valorant la història personal de cada infant, i poder-la compartir amb els seus companys.
- Desenvolupar relacions afectives d'intercanvi d'experiències i fomentar la implicació família-escola.
- Afavorir l'aprenentatge de l'infant aportant la seguretat d'experimentar, emprant uns recursos i estratègies significatius i donant confiança per fer el seu procés de creixement.

A principi de curs, a la reunió de l'aula, vàrem explicar breument en què consisteix aquesta proposta, després vàrem parlar amb els pares individualment, i vàrem escoltar els seus suggeriments, preguntes i dubtes, els animàrem a participar en l'experiència,

amb tota la llibertat per triar el dia de la setmana o del mes que més els convingués, tant per raons personals com de treball, etc., respectant i compartint la seva disponibilitat de ser a l'escola una jornada amb tots nosaltres.

L'experiència que desenvolupam aquest any a l'escoleta infantil de Cas Serres a Eivissa amb un grup d'infants de 2-3 anys, l'hem anomenat «El protagonista del dia».

En un dia determinat un infant és el protagonista: se'l reconeix, valora i es respecta la seva història personal.

Aquesta experiència consisteix, en primer lloc, a emportar-se a casa el llibre del «protagonista». Els pares amb el seu fill escriuen i deixen reflectits aspectes significatius, com per exemple fotografies de quan eren més petits, cançons que els agraden, experiències, etc., és a dir, tot allò que sigui important per a l'infant. El nen o la nena el porta a l'escola i el comparteix amb els companys, i els pares participen en l'activitat proposada per al «dia del protagonista». L'activitat es documenta amb fotos, vídeos, registre de converses, etc.

Al segon trimestre alguns pares comencen a desenvolupar la proposta. Per exemple, un pare que treballa amb un camió el va portar a l'entrada de l'escola, i tots els infants hi varen poder pujar; un altre que és policia de trànsit, a més de portar la seva moto i contar un conte de circulació viària, també va fer un circuit amb senyals de trànsit que els nens varen recórrer amb les motos del pati i també a peu; uns altres que treballen de monitors de temps lliure varen fer un recorregut on els infants havien de saltar, pujar, ficar-se dins un túnel, fer ziga-zaga, gatejar...

Una de les experiències més interessants va ser la proposta que vàrem fer uns pares introduint el circ a l'escoleta. Uns dies abans vàrem portar al centre les entrades del circ, i convidàrem els altres nivells a la festa del protagonista. En aquesta proposta anàvem disfressats de pallasos i vàrem fer una actuació els tres protagonistes: pare, mare, infant, fent tombarelles, equilibris i, per finalitzar, una torre feta pels tres. També vàrem realitzar diferents jocs amb globus i cèrcols interactuant amb tots els infants.

Reflexions

Els resultats d'aquesta proposta han estat molts enriquidors, per la diversitat d'experiències que han aportat riquesa i diferents continguts.

Els objectius que ens havíem proposat eren sobretot actitudinals i procedimentals, però ja que les propostes han estat tan diferents unes de les altres, han sorgit continguts que mai no ens havíem plantejat.

Aquestes experiències no les hauríem tingut si no fos pels pares, els quals ens han aportat, per un costat, la seva història personal i, per altra banda, la seva il·lusió en aquesta proposta. Les educadores els hem acompanyat en el seu saber, respectant-los i donant-los confiança i seguretat en les seves possibilitats.

Un aspecte que ens ha sorprès ha estat que totes les propostes desenvolupades les han fet el pare i la mare conjuntament, i en algun cas també amb el fill; això ha estat molt agradable, per la participació de la família.

Com a resultat d'això, podem dir que s'ha establert un clima engrescador i unes relacions d'igualtat, confiança i, a més a més, una relació afectiva mútua entre els pares i els educadors, per tant, un projecte educatiu comú.

Conclusions

A partir d'aquesta experiència hem arribat d'acord amb Arnaiz (1999) a la conclusió de que els pares han de ser interlocutors i cooperadors amb els quals podem compartir les il·lusions de la nostra realitat educativa.

Valoram que l'escolta dels infants (Altimir, 2006), el coneixement del seu context social i familiar, dels seus gustos, preferències, maduresa, autonomia o dependència ens aporta molta informació sobre l'infant i que el treball a l'escola sense la col·laboració de les famílies no és coherent.

Tal com diu Cucala (2005), l'escola és una petita comunitat formada per infants, famílies i mestres. Hem de desenvolupar una educació inclusiva en tots els elements que conformen la nostra comunitat, perquè tots som diferents i tenim experiències per compartir amb els altres, i hem de donar la possibilitat de participar en l'educació, de ser corresponsables, respectant la diversitat i confiant en llurs experiències.

Obrir la porta de l'escola als pares donant protagonisme, és obrir la porta a la comunitat i participar en la vida social.

Referències bibliogràfiques

- ALTIMIR, D. (2006). Com escoltar els infants?. Temes d'Infància, núm. 53. Barcelona: Rosa Sensat.
- ARNAIZ, V. (1999). «Los padres en la escuela infantil. ¿Clientes o colaboradores?». *Cuadernos de Pedagogía* núm. 282, 35-39.
- BASSEDAS, E.; HUGUET, T.; SOLÉ, I. (1996). Aprender i ensenyar a l'educació infantil. Cap.7 "Família i escola" p. 307-326. Barcelona: Graó.
- CUCALA, J. (2005). «Fer escola». *Rev. In-fàn-ci-a*, núm. 146, 5-15, setembre-octubre.
- GALBANY, M.; PALLISÉ, R.; VALLDENEU, C. (2008). «Amb les famílies». *Revista Guix d'Infantil* núm. 43, 23-25.
- Ibañez, C. (1993). "El protagonista de la semana" p. 363. En: García Hoz, V. y otros: Educación infantil personalizada. Madrid: Rialp.
- Gassó, A.; Bertran, C. (1995). "El protagonista de la semana". *Aula*, p. 3-9, octubre.
- Gassó, A.; Bertran, C. (1995). "El protagonista de la setmana". *Guix*, p. 59-63v octubre.
- Gutiérrez, T. (2002). "El protagonista de la semana". *Cuadernos de Pedagogía* 312, p.20-22.